

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Impotentia superveniens Matrimonio. parag. 5.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

ad similitudinem evidentiæ (tunc Judex, præcedentibus juramento negantis, & juramento septimæ manus, dissolvat eodem modo Matrimonium, quo in primo casu. Ita omnino, quoad dissolutionem puto cum Sanchez, a

a Sanchez. l. 1. e. Quem affert. sed non sequitur. l. 1. q. 11. matr. sec. 5. Ver. Quod si par.

11. Hæc doctrina de hoc secundo casu est aliquantò magis controversa, quàm doctrina de casu primo, nam propterea eos duxi distinguendos. Dixi autem (quoad dissolutionem.) Nam, an necessariò adhibendum sit juramentum negantis, & Testimonium septimæ manus, recurrit doctrina Sanchez, & Pontii, illud requirentium, Hurradi verò non requirentis, ut vidimus n. 5.

Quod, si idem tardius reclamans affert signa, seu probationes dubias (reclamanti enim semper incumbit probare impotentiam alterius) ut tandem res decernatur, quarat Judex Testes spectatæ virtutis, qui fortè ab utroque conjuge audierint, ipsos potuisse, vel per triennium non potuisse matrimonium consummare, factisque cæteris probationibus per juramenta dicta nu. 4. cum sic potentia, vel impotentia jam moraliter constet (nisi aliud in contrarium advertatur ex circumstantiis) dissolvat Judex, vel sitmet Matrimonium. Si tamen his omnibus diligentis, exhibitis, vel illi Testes de eo audiri non possint, vel prudenti judicio, quàmvis illi habeantur, adhuc res non appareat certa moraliter, concedat Judex prædictam triennem experientiam, qua elapsa, si res adhuc dubia remaneat, vel etiam purè probabilis (id est, ea probabilitate, quæ non peringat ad certitudinem, quam explicui §. 1. n. 5. & 6.) confirmet Matrimonium, quia tunc non potest spoliare conjugem suo conjuge, nam ad spoliandum eum, qui est in possessione bona fide habita (ut habuit conjux, de quo loquimur, quando matrimonium sine ulla suspitione impotentia contraxit) non sufficit probabilitas, sed requiritur certitudo, multò magis in negotio Matrimonii, cujus valori est semper favendum, etiam post quodcunque tempus.

12. Quid, si proberur per certas probationes mala fides, nempe conjugem cum cognitione suæ impotentia matrimonium contraxisse?

Respondco. Profectò putarem, salvo pe-

nitore judicio, tunc esse Matrimonium à Jure dissolvendum, quia in eo casu conjugum non foret possessio.

13. Denique iterum advertè, prædicta pro foro externo non tollere obligationem fori interni, quia conjuges, si verè cognoscant potentiam, vel impotentiam tenentur, vel persistere in Matrimonio, vel illud dissolvere, ut ex dictis patet. Hæc clarè sint dicta satis, nam latè agitata, sed profectò non parum implexa habes apud Sanchez, Pont. Hurr. Averf. Perez, aliosque apud eisdem, nec omittens Tancr. b multa in hoc argumentum afferentem contra Joan. Sanchez.

b Vinc. Tancred. l. 7. de mat. D. præsertim 107. & 108.

14. Illud ne tibi hac occasione excidat, sententiam de matrimonii invaliditate, etiam ter latam, etiam elapso quocunque tempore, nunquam transire in rem judicatam, id est, detecto errore, deberi retractari dictam sententiam, & iterum debere conjuges conjugi, etiam si transfissent ad secundas Nuptias, quia si illud primum fuit validum, hæc secundæ Nuptiæ nullæ fuerunt, & illud prius Matrimonium nulla humana potentia dissolvi potuit. Si bona, vel mala fide processerunt conjuges ad obrinendam dissolutionem Matrimonii ratione prædictæ impotentia, & deinde post legitimam sententiam appareat certò potentia, Matrimonium esse necessariò restabiliendum docet Sanchez, c sed Pontius d negat, si bona fide processerunt. Eos lege, & item Averfam e omnino.

c Sanchez. l. 7. d. 99. & 100. d Pont. lib. 7. c. 65. nu. 6. e Averfa l. c. A-

§. V.

Impotentia, sive absoluta, sive respectiva, superveniens Matrimonio.

superf. in casu nostro. f C. Hi, qui 32. qu. 7. g C. Quod proposuisti. h Sanc. l. 9. d. 44. n. 22. & latius ib. d. 17. n. 19. & 20. i Lib. 7. in Decal. c. 3. §. n. 37. & 38.

1. **S**uperveniens Impotentia Matrimonio jam legitimè contracto nequaquam illud dirimere potest, quia Matrimonium semel validum, semper est validum, & ita deciditur in jure. f Quod si in alio jure g videtur contrarium decidi, non ita est, quia in hoc secundo Textu locutio est de sponsalibus de futuro, vel de impotentia, quæ Matrimonium præcessit.

2. An autem Conjuges, quibus impotentia superveniat, licitè possint usum Matrimonii, quoad oscula, tactus, &c. exercere, si periculum pollutionis non adsit, concedit h Sanchez, & nos satis alibi i explicuimus.

Quando

Quando, omnibus expensis, dubium est, an Impotentia perpetua præcesserit, unde sit dubium de validitate Matrimonii, an potius a *Sancti*. l. subsecuta sit, vide latè apud Sanchez, & a-
7. matr. liolque.

a *Sancti*. l. subsecuta sit, vide latè apud Sanchez, & a-
7. matr. d. 103. Re-
ginal. lib. 31. n. 105.
Aver. q. 13. matr.
sec. 4. Bo-
nac. q. 3. de matr. p.
13. n. 11.

CAPUT XIV.

Impedimentum XIII.

Raptus.

DE hoc Impedimento latè egi lib. 7. in Decal. c. 6. §. 6. an. 9.

CAPUT XV.

Impedimentum XIV.

Absentia Parochi, & Testium.

DE hoc agam, Deo favente, infra com-
modius Tract. 4. ferè per totum latissi-
mè.

CAPUT XVI.

De Impedimentis solùm impediendi-
bus Matrimonium.

ERant hæc olim duodecim his versibus comprehensa:

*Ecclesia vetitum, nec non Tempus feri-
atum,*

*Atque Carechismus, sponsalia, jungito vo-
tum,*

Impediunt fieri, permittunt facta teneri.

Incestus, Raptus sponsæ, mors mulieris,

*Susceptor propria sobolis, mors presbyteralis,
Vel, si pœniteat solemniter, aut Monia-
lem*

*Accipit, prohibent hæc conjugium socian-
dum.*

Cum his ergo olim illicitè contrahebatur
b *Sancti*. l. 7. Matrimonium, sed validè. *b* Nunc partim
d. 17. & à Tridentino, partim à consuetudine legiti-
communi- mè usurpata, reducta sunt ad quatuor, nam
per. propterea solùm hæc explicabo. Illa cætera
videat Lector apud Doctores passim: Hæc
autem quatuor (quorum duo sunt impedi-

menta admodum limitata) hoc versu com-
prehendere, in gratiam Tironum, volui.

*Sacratum tempus, Vetitum, Sponsalia, Vo-
tum.*

SACRATUM TEMPUS.

2. Tridentinum & limitans Canones an-
tiquos solùm prohibet (sub qua culpa suo
loco dicam infra *d*) ne ab Adventu Domini
usque ad Epiphaniam, & à die Cinerum
usque ad Dominicam in Albis inclusivè, ce-
lebrentur Benedictiones solennes Matrimo-
nii, & solennes traditiones Sponsæ ad do-
mum Sponsi cum multis lætitiæ signis. Non
ergo prohibet, iniri Matrimonia, vel con-
fectas denunciations fieri, vel privatas Tra-
ductiones & Sponsæ ad Sponsi domum: id
quod indicavi, dum dixi modò, hoc impe-
dimentum esse valdè limitatum.

VETITUM.

3. Quando Episcopus, vel etiam Páro-
chus, ut notat Sanchez, *f* aliique, graviter
alicui prohibent etiam extra Judicium, ne
Matrimonium tunc contrahatur, sed differat-
ur ob aliquam rationabilem causam, puta,
ut interim cognoscatur de aliquo impedi-
mento diuinenti, vel, ut rixæ, & discordiæ
componantur, &c. licet validè, illicitè ta-
men graviter, contrahunt Matrimonium, &
debet Judex Ecclesiasticus *g* pœnam arbi-
trariam non obedientibus infligere.

4. Excommunicatus, sive Majori, sive Mi-
nori Excommunicatione, cum interdictus
sit, ut diceus in Tract. de Excommunica-
tione, recipere Sacramenta, illicitè etiam re-
cipiet Matrimonium, licet validè, ut ibidem
explicabimus.

5. Tempore autem interdicti prohibita
quidem sunt Benedictiones Matrimonii, non
tamen ipsius Matrimonii contractio, ut item
dicemus cum de Interdicto.

Ex dictis vides, quàm meritò dixerim,
hoc impedimentum esse limitatum, ac di-
minutum.

SPONSALIA.

6. Hoc tertium enim verò, ut & quartum,
sunt